

DEBRECZEN NAGY-VÁRADI

ÉRTESÍTŐ.

Hirdető, szépirodalmi és vegyes tartalmu közérdekű hetilap.

Előfizetési díj:

Egész évre helyben s vidékre	4 frt.
Félévre	2 "
Évnyegyedre	1 "
Egyes példány	10 kr.

Hirdetések jutányos árért közlötnek,
külön mindannyiszor 30 kr. helyegdíj mellett.
Szerkesztői iroda Debreczenben:
Nagyuj-utca 1609. sz. a.

Nagy-Váradon előfizetések és hirdetések
felvételnek Nuriacsán Péter fűszerkereskedésben.

A nyilttérben magán és pártérdekű
cikkekkel ólcsó árért elfogadjunk.

Itt az est.

Itt az est s a kis pacsirta
Földre szállt a magasságból;
Elhalt a dal a bokorban
A fülmele ajakáról.

Haza ment a dolgos méhe,
Lefeküdt az arany lepke;
Csillagnak és holdnak fénye
Kezd lopózni fel a mennyre.

Könnyét hullatja a virág:
Rezgő harmat ragyog rajta;
Elsáppad s elnémul a táj,
Bűbáratba mélyed arcza.

Siránkozva zokog az ér,
Sóhajtozik a gyász-szelltől;
Lombjaival szomorúan
Suttog a mező s az erdő.

Mélán szól a furulya is
És a kis harangnak nyelve;
Fájdalom között kell útra
Az illat: a virág lelke.

Elmerengék gondolatban
A homályos esti tájon:
Mily bús! pedig általa jó
Ránk az erőtadó álom.

Városy Mihály.

Életért boldogságot.

— Beszély. —

Halász Dezsőtől.

I.

A pesti komlókertben voltam.
Kecskenéti bandája mulattatta a rozsbort és silány — de borsos áru — eledelek mellett is szép számmal összegyülekezett társaságot.

Néhány barátommal együtt érdekes kalandok elbeszélésével töltöttük az időt, midőn éjjel tájon egy ujonnan érkezett czipra szürös egyéniség vonta magára figyelmünket, a ki a zenészek emelvényéhez lépve a primásnak oda vetett egy tíz forintosts elküldte magát:

— Józsi pajtás! huzd rá a ki anygyla van az én nótámat is! tudod-e hogy melyik?

— Nem tudom biz én instálom alássan ténsur, hanem ha megtetszenék mondani, szívesen elhúzzuk.

— Nohát tudod-e azt, hogy:

„A hodosi bíró lánya

Czifra, büszke mint a páva!”

— Már hogynye tudnám ténsur?

Eljátszották.

Fiatl emberűk sarkantyuját pengetve hallgatta végig a nótát; bámulta a primás hegedűjét, majd a korlátra, majd hosszúnelyű fokosára támaszkodva; azután szótlannul egy közeli asztal mellett székre vetette magát s bort parancsolt a körülte összecsoportosult pincézreklőt.

Szemei lángoltak. Árvalányhajbokrétás kalapját asztalra csapta; fokosát és szűrét az oszlopszaton lévő fogasra akasztá s ismét helyet foglalt; jól meghúzta az elébe tett meszelyes palackot, pohárba sem töltve s haragos szemet vetett egy mellette elsluhanó pincézre s reá fordétt:

— Hé, kellner, engem is holmi német burgernek néztek-e, hogy csak egy üveg bort mertetek hozni, vagy mi? az angyalát, hiszen ha meg nem keresztelték volna is, fél fogamra is kevés lenne! Őt iteze bort; még pedig a jávából. Mit bámul, hallja maga, őt iteze bort ha mondom, van még egy két forintom húzd rá czigány!

Olyan ismerősnek tetszett előttem ez a férfias, erőteljes hang; régi jó időket hozott vissza emlékezetembe, midőn az ifju családaskólól meg nem hidegült kebel csapongó tűzében csaknem minden pályatársamat barátomnak ismertem el.

Addig-addig néztem az asztalra könyökölt, mely gondolatokba merült fiatal embert, míg mindinkább ismerős vonásokat fedeztem föl sötét-barna, fekete szakálás ábrázatján s midőn halk mély hangon, mintegy öntudatlanul, másodsor is ismételte volt e szavát: „megbosszultam” vettem magamnak anynyi bátorságot, hogy megszólítsam őt.

— Öcsém Pista te vagy-e az?

— Öcsém Pista, bátyám Pista sok van a világon! mit akar velem uraságod, ha szabad kérdeznem? . . . vétőda e szavakat, mi alatt pitykés kék posztó dolmányának nyaka körül vetett zsinorzatát mindkét kézzel megmarkolta s

e mellett székében hátradölvé lelkemig látó pillantással kicsinylőleg tekintett felém.

— És te csakugyan nem ismernél?

— Tanuló társad voltam Nagy-Kőrösön négy év előtt, te Hetyke Pista volnál ha nem családod?

— Oh kérem részemről van helye a bocsánatkérésnek . . . Engedj meg édes Bertim, hogy minidjárt föl nem ismerlek. Tyuh, de látod négy év hosszú idő, te is sokat változtál, én is sokat változtam azóta, szakálunk ereszkedett, megemberesedtünk; aztán meg, mi tagadás benne, boros is vagyok egy kissé, mondom, csak egy kissé, hanem korántsem attól, amit itten ittam, oh azt ne gondoljátok, Parraghtól jöttem, a kinek jobb bora is van vagy száz fokkal, hanem hiába hazamenet a zene ide is becsalt. — Nem is bánom meg, lám, legalább veled is találkoztam. Jer ide asztalomhoz, igyunk egyet! jó kedvem van az angyalát; látod ma — nem igaz éjjel elmúlt — tegnap jöttem haza Bécsből, hol a technicai tanfolyamat végeztem be, s hogynye örüdenék hazám földén, pláne egykori tanultársaim, ismerőseim, barátaim között.

Kérelmemre ő jött asztalunkhoz s bemutatott nekí jószág barátait, a kik között egypár derék ifju szinte tanultársára volt Hetyke Pistának és nekem.

Egypár óráig elmulattunk még aztán; beszélgettünk jelen helyzetünkről, elbeszeltük egymásnak multunk egyes kedvderítő jeleneteit. Beszélgettünk jövőbeni helyzet magas rópti reményeinkről, vágyainkról de melyek a jelen beszélykével semminemű összeköttetésben nem lévén, — voltaképeni tárgyamhoz térek által.

A zene épen elhallgatott.

Felállottam s mi után hazánkba visszatért egykori kedves tanultársamat meleg szavakkal üdvözöltem volna, ünnepélyesen felszólítam, beszéljen valami érdekes történeteké béczi életéből; nevezetesen igen szeretném ha legelőször is megtejténé előttünk azon érdeket gerjesztő szót, a mit magános „üvegöltése” alkalmával egypárszor csaknem önkénytelenül ismételt, mit jelentesen nevezetesen a megbosszultam szó? ki volt az akin bosszút állott s kiért, miért cselekedte azt?

Indítványomat egyszerű eljenzés és „halljuk! halljuk!” felkiáltások támogatatták.

— Biz az barátim, hosszas história egy kissé, hanem hát hiszen legyen, engedek szíves felszólítástoknak, csak hogy aztán megne bánjátok, elne aludjatok rajta — mondá Pista barátunk poharát fölemelve s a mieinkkel összekocczantva, — hanem előbb igyunk még egyet, gyantázzunk!

A vendégek jórészével együtt a zenészek is haza ballagtak már, csaknem magunk maradtunk még hatan a vendéglőben s hallgattuk az élénk arcjátékkal s érdekes tagjáratással kísért elbeszélést.

II.

Mint említettem is már nektek — kezdé meg Pista barátunk az elbeszélést, — négy évet töltöttem Bécsben, hanem sehogysém tudtam azért hozzá szokni a bécsi élethez, most is csak töröm - rontom a német nyelvet; igaz, hogy nem is nagyon törekedtem rajta, hogy kivált a bécsi tájszólamot eltalajdonítsam. Voltaképen nem is volt nagy szükségem reá, pályatársaim nagy része magyar gyerek volt s mi több özvegy háziasszonyom és leánya Rézi kisasszony is magyar származásnak voltak. Rézi kisasszony apja valamelyik Bécsben lakó magyar arisztokratánál volt szolgálatban, nem tudom komor nyik volt-e, avagy az uradalmi irodában napszámkodott? — elég az hozzá, hogy özvegy 200 forint évi nyugdíjban részesült, ehez aztán varrogattak is szorgalmasan s a Wieden külvárosban tartottak egy 2 szoba és konyhából álló szállást. Kisebb szobájokban két évig laktam egyik derék pályatársammal együtt.

Rézi kisasszonnyal napközben többibben is találkoztam, a mi nagyon természetes dolog volt, a mennyiben szobájok és konyhájokon keresztül juthattunk ki a másodemeleti folyosóra és a folyosóról bé. Ez egy kissé kellemetlen körülmény volt ugyan, hanem ellesulyozta ezt az, hogy a lakbér felette olcsó — 10 pft. volt kettőnknek, takarítással együtt, s ezenfelül sókért nem adtuk volna azt, a mi bennünket mintegy lebilincsel a házhoz, miszerint háziasszonyunkkal különösen pedig leányával magyarul csevegthettünk.

(Folyt. köv.)

A bank s szegénység.

(Folytatása s vége)

Hazánkban — mint kiváló gazdasági országnak, — melynek aránylag területéhez, s népességéhez vére sem gyárai — sem ipara elegendőleg kifejlőve nincs, — melynek feltéve, hogy volna — kiviteli piacza nincs, mert a többi államokkal — különösen a szomszéd németthonnal talán még egy 100-admulva sem állhatja ki a Concurrentiát, s versenyt, — az olyan országban mondom — „a felette sok bel- s pláne külföldi bankoknak nem csak üdvözítő hivatásuk

nincsen, sőt az ellenkező; mert úgy hiszem mindenki átlátandja miszerint hazánkban csak is a gazdaszat s bányászati cselzésről s legjövendőbb fokon emelt culturája által lehetne egyedül megvetni létalapunk, jobb s boldogított jövőjét; — egy szóval: az érintett ágak okszerű a modern gazdaszati s erőmű tudományoknak s tapasztalatoknak megfelelő legmagasabb productivitása — másrészt a takarékság menthet meg bennünket a tökéletes általános elszegényedéstől, mert hol volna másutta forrás — melyből merithetnők zilált viszonyaink gyógyító balzsamát! — nincs másút sehol! és a ki ellenkezőt hisz... s vár: az illuziókba s költői ábrándokba ringatja magát! Nemzetünk mint az európai, sőt az egész világ Cultur-államok s népekcsaládja — nem csak a hazai elszigetelt, de a Cosmopolitikai reform. átmeneti constellatioitól is lényegesen függ ennél fogva a jobb létünk alapja, azaz: a vagyonosodás hiába váratik felülről, — hanem annak alulról — mint a szilárd fundamontomról fölfelé kell épülnie s lendülnie... Egy bölcs angol államférfi azt állítja, hogy egy alkotmányos országban, a kormány nem más, mint visszatükrözése az összes népjellemének — mely őt alkotja... A kormány ugyan fölötté sokat tehet a népek boldogságára, de többet tehet a társadalom — lánczolatának egyes szeme annak elérhetésére... A politizálás s sopánkodás soha sem fog teremteni vagyont — s boldog létét.

De hogy ez történéssék az első feltétel volna az egész országban p. o. megyénként szákértő-gazdaszati (földművelési) s bányászati hivatalokat szervezni, melyeknek feladata lenne.

a.) A földészat az okszerű legjövendőbb gazdaszatra figyelmeztetni, sőt arra szorítani.

b.) A gépekkel földművelésre őket oktatni.

c.) egy szóval a: a gazdaszatat (erdészetet) — marhatenyésztést, bányászatot stb. lehetőleg legjobban emelni s hasznosítani röviden mindent felhasználni, hogy a gazdaszatat a legjobb virágzásba hozassék.

De hogy mind ez kivitelő lehetne szükségeltetnék „conditio sine qua non” — miszerint részvények útján csak is a földbirtokosok által az egész országban gazdaszati bankot alapítatnának, például: a részvényesek minden hold után egy forintot o. é. fizetnének az országos gazdaszati bank részvénytőkéjéhez... Már ez magamagában millióokra rugna és nem csekély alapja lenne az általános tervezet banknak! — melyek központ országos gazdaszati bankja Budapesten volna, az ágai pedig a megyékben;... és így ezen két általam tervezett intézmény váltva arra volna hivatva, hogy előmozdítsa az országos gazdaszatat, — mint létünk egyedüli kiútforrást, — mely által nem csak a nemzetgazdaszatat emeltetnék, a consumens „kényérhöz” könnyebben juthatna, a munkás kéz foglalatatoskod-

tatnék, — mert nincsen veszedelmebb, egy államnak mint a proletáriátus szaporodása így ellenben az állam az adót tekintve jobban biztosítra lenne mert csakis így lehetne adóképesse, sőt a mi a legfőbb minden egyes föld — vagy bányá-birtokosnak — birtoka javítanék, s termelő ereje fokoztatnék... Most jelenleg 1000 még 1000 ember földbirtoka daczára azért sinlik szegénységben, mert a gazdaszatat aránylagi jövendelmétését tekintvén nagyobb részt fonáknak vitetik more pátrio, mert sok földbirtokos hanyagságból sok a feleszüllett gögéné s macakcságánál fogva, tudatlanság s butaság, előítéletek, szokás, de a legnagyobb része az üzletköve hiánya miatt — nem teheti azt... hozzájárulván még az is, hogy az ily pénzlen országban az uszora törvény mindent tönkre tesz — mind ehez járul még a corruptió, hosszadalmas s költséges igazság-szolgáltatás, továbbá a vesztett hitelünk, mert nem emlékeztünk ezen polgári erényt viszhangzó jelszóra „do ut des, facio ut facias” hanem egyáltalán fájdalom! igen szeretjük a másét... ide járul még azon perversa fixa idea, „miszerint egy nagy része fajunknak a munkát szegénynek, lealacsonyításnak tartja jól emlékeztetve vésven a dolce far niente” — „felette kedveli a gyámkodást — sokan jól s könnyedén — mint a társadalom hercegi szeretnek élni... Az ambíció, büszkeség, czimkóróság... s aristocratius bűz, továbbá még a pazarlásra s mulatságra való hajlam — és azon balga nézet „hogy úr nem dolgozik”... mind ez még sok egyéb okai annak, hogy a sok földbirtok mellett birtokosaink nagyobb tömege — nem átal szegénységről panaszkodni.

Hogy az úr nem dolgozik annak ugyan 1848 előtt értelme volt annyiban, amennyiben hazánkban a nemesség mint úr, a jobbágysság pedig mint rab-szolga (munkás) létezett — ép úgy mint Dél-amerikában a nagy amerikai háború előtt — a hol a squatterek s farmerok rabszolgáikat jármos állatok helyett mint munkásokat felhasználták, de hála a felvilágosultságnak a civilizációnak! mind ez ma másképen áll, ma a munka mindeuk fölélt a parnassuson áll, becsültetik — s létet nyújt; a munkátlanok pedig megvetetik, s maga után előbb vagy utóbb a nyomor pénztelenség s szegénység nyomait hagyja; s valóban hiába ficzánkodnak az olyan munkakerülő egyének — s hiába nézik le a munka, s ipar — férfait — mert életük sanyaru, s a jó gondolkozásu szorgalmas polgár nem csak, hogy nem tiszteli, hanem méltán megveti az olyféle naplopókat, járdapadosokat, mint a haza — heréit. (ezeket kellene jól meg adóztatni. Szerkesztő.)

Továbbá szükséges, hogy a produ-cens mindig educens is lenne azaz némi kereskedelmi ösmeretekkel bírnjon, mert ellenesetben minden természetényeinek, fáradozásainak, s munkásságának tej-főlet, s zsirját más emészti fel, közönségesen az, aki az ekaszarvól irtózik, — és ez is, ismét egy oka, hogy a földész,

munkás verejtéke mellett alig teng, az educeus pedig hízik s gazdagszik.

Ezeket előre bocsájtván térjünk már vissza az általam fentebb tervezett országos — gazdasági — hivatalra s a gazdasági bankra — és szellőztessük kevéssé az eszmét némi példákkal illusztrálva . . .

Hogy „a tulajdonjog szent s sértetlen“ azt értem, hogy édes hazánk földje mindjünké, azt is értem, azaz, hogy annak természetnyelveihez mint életünk egyedüli fentartásához mindnyájunknak jogunk van . . . s méltán igényelhetjük miszerint minden tudományos, művészeti tapasztalat, gépeszeti s gyakorlati medium okoszerűen felhasználtsék annak legnagyobb productivitás s jövedelmezés elérésére, hogy a Consummeus élhessen . . . Ugyan kérdem, mi fog idővel Európában — melynek mármár 300 millió lakosa van — történni? Ha ily lanyhán, különbözően elhanyagoltan itt amott primitíveket üzetik a gazdaságot, midőn 100 meg 100 ezer hold föld jóformán primitív állapotában csak is füvet s bozótot terem — a széles utaink által pedig — 100 még száz ezer hold a nemzetgazdaságnak elveszett — állattenyésztet, bányászat, erdőszet stb. mit fogunk felfalni? hol leend az elegendő tápszer?

Hol a melegítő tűzanyag a „Hő“ — mely egyedül fizikai életünk főeleme? Ha úgy mélyebben és higgyatagban egy horoskoppal bele tekint az ember a kétéves jövőbe, akkor valóban nem ok nélkül kétségbe kell esni utódaink s unokáink életkérdése miatt . . . Ezen vázlat után ime már bátran kérdem: . . . nincsen-e az államnak az egyesek — földbirtokosok — irányában, tekintvén a nemzetgazdaságot, anyagi joga a Consumens érdekében, hogy a fölötte örökjék . . . s ha kell törvényes pressio által is intézkedjék! . . . Igenis van — és ez csak is a fentebb két tervezett intézmény által elérhető (sit venia adhuc dum asserti) — hazánkban a létalap kétségen kívül mint egy axioma az általános gazdaságot — és ennek tökéletesítésével s a modern kultúra fejlődésével párhuzamban fejlődik az ipar — mesterség, művészet . . . s kereskedelem — és ily nézet után mint egy örök szű rágódik a nemzet vagyonán a korai átkozott fényűzés — melyért millióink — s pedig pengőpengőben a külföldre szivárognak . . . borzasztó tapasztalás: Fényűzés — ipar nélkül!

És ha bár tudom, hogy exemplum nihil docent — mégis kísérletet teendők szerény nézeteimet néhány példákkal illusztrálni . . .

Hány szíljőkert van Debreczen körül, mely fedve nem volt, az idén nem nyitattok, nem metszett stb. — mert a tulajdonosnak vagy rendtelensége, vagy restesége, vagy üzletlőke hiánya miatt nem tetszett vagy tudta munkáltatni azt, holott az a szőlő legalább is például: 300 frtot jövedelmezne — mármint mit csinál az én projectált két intézményem váltva. Megidézi a tulajdonost, s kérdi: miért nem munkáltatja

szőlőjét? . . . mert nem akarom, — jól van, tehát a gazdaságot elhanyagolási adó leend csak 3 % számítván 9 ft. o. é. — vagy én azért nem munkáltatom, mert nincs üzletlőkéim — igenis adunk 5 % mellett oly összeget — mely a szőlő munkáltatására szükségeltetik . . . azaz: a gazdasági bank a tett munka után fizeti ki a munkásokat, — vagy maga ezen gazdasági intézmény adminisztrálja a munkát, a költségeket fizeti, s a szüret után deductis deducta — hozzá számítván a kezelési költséget, fennmaradt pénzt átszolgáltatja a tulajdonosnak, — tehát jut s marad is, . . . az államra nézve az adóképeség emeltetett, a birtok pedig nem hogy romlott volna, hanem javítottatott.

Vagy felibe, vagy haszonbérbe adatik stb. egyszerűen: különféle módon hasznosítottak . . . de még azonfelül hány munkás élt ezután, s a Debreczeni piacon 30 csöbörrel több bor nyújtott a Consumensnek.

Második példa. Londonban létezik két társaság, melynek 10—12 schoonerjei, (hajói) vannak — azok megterhelve kőszémmel vitorláznak az atlanti oceánán Gibraltáron át a közép Ádriai s fekete tengeren viszik azt Odeszára — ott helyette gyönyörű búzárt kapnak, — ezen szállítás 3 hónapot vesz igénybe, s mind annak dacára a két Corporation gazdagszik s virul . . . Hát mi a pécsi köszenet nem vihetők Odeszába? — ezt tudván, mit ismét a gazdasági hivatal rendezne.

3-dik példa: Debreczennek — mely néhány év-tized előtt még aránylag igen gazdag városnak ismertetett s a marhatenyésztése által en grös a Hortobágyon méltán versenyezhetett a Brazíliai prairiákkal, sőt még Új dél-Ausztráliával is, most már gazdagságra, fényre, s dícsőrségre nézve nagy mérvben tönkre van téve, s miért? mert az impracticus tiszaszabályozás által a Hortobágytól a Nilus s Ganges — elvonatott, mely folyamokat a legbőlcsebb gazdász — „teremtő“ azért hagy a bizonyos időben kiönteni, hogy az alföldjüket öntözze, legelőt s virányt nyújtson az állatok tenyésztésére . . . 2-or a felcsigázott legeltetési bér, mely szintén alabörja a marhatenyésztésnek, s kiválólágit pénzüktörzésének Debreczennek . . . hozzájárul még ezen csapásokhoz az Európahírű vásárunk „emporium“ hanyatlása . . . folyóhiány . . . s vaspályánk szögletes összekötése Nagyváradal stb. — már most mit csinál a gazdasági hivatal?

a.) rendelkezik, hogy a tiszsa kanalizálás s zsilippezés által képes legyen száraz években öntözésre . . .

b.) a gazdasági bank pedig ezen életkérdéses vállalatot pénzzel elősegíti . . . úgy szintén a tenyésztőket is stb.

Ezen igénytelen nézeteimet szakaratottabb s bőlcsebb férfiak kegyes figyelmébe ajánlom.

Dr. Kempf József.

Vegyes.

— **Mindazon t. előfizetőinket, kik az előfizetési díjat, jul. dec. hónapra be nem fizették:** tisztelttel kérjük, hogy az előfizetési pénzeiket minél előbb lapkihordónk útján — esetleg postai úton — beküldeni sziveskedjenek — pedig **évvégére 1 frt, félvére 2 frtot. Ez evért még néhány teljes példánnyal is szolgálhatunk.**

— **A torná-ünnepély** a mult vasárnapon a Népkertben valóban igen fényes, látogatott és kitűnően sikerült, noha az éjszakai át a kertén átvonuló vihar sokakat riasztott el: a mulatság reggelig tartott, a fellépések összege 172 ft. 48 kr. lett. — Ugyan e viharra vonatkozólag felelmitjük, hogy midőn már a Debreczen-Pesti éjjeli vonat innen elindult: a vihar a szoboszlai állomásnál két teher-kocsit karon fogva vitte az innen elé robogó gépeknek, — hol is a két tres kocsi össze átközés történt, mind a gép tehetetlenné lett mind a két teher-kocsi összetört, s ekkor Ladánnyal a közlekedés fenakadt.

— **A tiszántúli ref. egyházkerület** közgyűlése f. jul. 15-én kezdődik; tárgya a jogakademia ügye, tanárok-választása államsegély; a lelkeszi felavatás jul. 14-én leend.

— **A marhástevelé** — passus — ezenal jun. 19-től óta bélyegesen állítatik ki, — s pedig a 2 évnel idősebb ló és marha járlat levélre 5 kros, fiatalabbára 3 kros bélyeg kell, — minden marháért és lóért különjárátlevelet kell kiállítani.

— **A pesti szegénygyermek-kórház egylet** jun. 6-iki közgyűlése alkalmából meglepő ama nagyszerű eredmény mit ez egylet jótékonyágával s részvételével kifejtett. — az egylet a vagyona 19460 f. 36 1/2 krral gyarapodott a közelbe 3 év alatt, a gyógykezelt gyermekek száma 22,823. ra ment. —

— **Magyar kir. belügyminiszter** 23,440 szám valamennyi törv. hatóságnak. A cs. és kir. közös külügyi minisztérium közlése szerint az éjszak amerikai egyesült államok gyűlése folyó évi mártius 3-án az előlk által is megerősített azon törvényt hozta melynel fogva az Éjszak-america való bevándorlás megneve engedtetik 1-ör oly idegeneknek, kik hazájukban súlyos büntények miatt — kivéve politikai büntényeket és oly büntetéseket, melyek politikai büntényekből keletkeznek — elítéltek, vagy akiknek a kivándorlás feltétele alatt büntetésük elengedettett 2-or kéjhölgyeknek és mind azon nözemélyeknek, kik ily íztlet folytatása czéljából kívánnak behozatni, mihelyt a fentebbi két pont alatt jelzett idegenek Éjszak-amerikába érkeznek, azok az érintett törv. értelmében azonnal lefognak tartóztatni és megtartott vizsgálat után hazájukba vissza szállítatni, miről a törv. hatóság szükséges tudomás és kellő kihirdetés végett értesitetik. Budapestén, 1875. évi május hó 24-én Tisza Kálmán.

Debreczeni piaci középár,

mérőben, 1875. Május 4.
Buza 370. Kétszeres 295. Rozs 280.
Árpa 180. Zab 165. Tengeri 240. Köles 325. Kása 600. 1 zsák burgonya 130. 1 mázsa szalonala 42 — 42 1/2 — 43 frt. 1 mázsa háj 42 — 43 — 44 frt.

Báthory Sándor,

Felelős szerk. s lap tulajdonos.

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetés.

2321. szám. A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a felperes özvegy **Acs Jánosné** részére, alperes **Kösa Imre és neje Komlósi Zsuzsánna** 298 aft. 84 kr. tőke és járuléai erejéig lefoglalt ingatlan u. m. a debreczeni 1288. számú teleknyvjegyzőkönyvbe bejegyzett, s 1200 aft-ra kicsült **Csapó-külvárosi 3058. számú házas telek** folyó 1875-dik évi **Julius hó 12-dik**, szükség esetére **Augusztus hó 12-dik**, napján délután 3 órakor, a telekkönyvi irodában végrehajtó Török Péter által megtartandó árverésen el fog adatni. Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10%-a, vagyis 120 ft, az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzzül leteendő.

2. Az ingatlanok az 1-ső árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-dik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatnak.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig az első a leütéskor azonnal a 2-ik a leütéstől 2 hó, a 3-dik a hó alatt az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentírt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az utolsó részletbe tudatik.

4. Vevő a vett ingatlanoknak azonnal birtokába és használatába lép; tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átírási kincstári díjat, és a vett ingatlan után a leütéstől fogva eső mindennemű adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlan bármely érdekelte fél kérelmére a p. t. r. t. 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére utjabban kitűzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fognak adatni.

Egyszersmind azon jelzálogos hitelezők, kik nem a telekkönyvi hatóság székhelyén laknak, felhivatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén megbízottak rendelkeznek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentésük be, ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok ügyvéd Kovács József által fognak képviseltetni.

Azok pedig, a kik a lefoglalt ingatlanra tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetnek vélnék, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt — fentírt telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1875-dik évi május hó 28-dik napján tartott üléséből.

Roruzs József,

2—3. jegyző.

Árverési hirdetés.

1285. szám. A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a felperes **Veisz Ferenc** debreczeni lakos részére, alperesek, **Böröcsök János** és neje Zákány Sára derecskei lakosoktól 100 aft. tőke és járuléai erejéig Végrehajtót Kördi Sándor

dor alapítványi pénztárnok részére pedig 250 ft. tőke és járuléai erejéig, lefoglalt s összesen **4100ft-ra becsült** ingatlanok u. m. a **derecskei** 1161 sz. tjkvbe bejegyzett 1217 sz. házastelekek 11,133 h. r. sz. a. foglalt 769 □ öl szőlő, és az A. I. 2—8 ugy a derecskei 1841 sz. tjkvben A. I. 1—5 r. sz. a. foglalt külöségeknak megfelelőleg a tagosítás folytán kiadott 959 térképi sz. a. 7950 □ öl, 925 térképi sz. a. 6878 □ öl, 869 térképi sz. a. 5495 □ öl, 750 térképi sz. a. 6795 □ öl, 761 térképi sz. a. 2430 □ öl, külöségekre folyó 1875-dik évi **Julius hó 17-dik**, szükség esetére **augusztus hó 17-dik** napján d. előtti 10 órakor, Derecske m. városházánál, a derecskei kir. járásbírósig által megtartandó árverésen elöfognak adatni.

Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10%-a, vagyis 410 ft, az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzzül leteendő.

2. Az ingatlanok az 1-ső árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-dik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatnak.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig az első $\frac{1}{3}$ rész 1 hónap, a 2-dik $\frac{1}{3}$ rész 2 hónap, a 3-dik $\frac{1}{3}$ rész 3 hónap alatt az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentírt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az első részletbe tudatik.

4. Vevő a házak csak 14 nap múlva a többi vett ingatlanoknak azonnal birtokába és használatába lép; tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átírási kincstári díjat, és a vett ingatlanok után a leütéstől fogva eső mindennemű adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlanok bármely érdekelte fél kérelmére a p. t. r. t. 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére utjabban kitűzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is elfognak adatni.

Egyszersmind a távollévő vagy meg nem jelenő jelzálogos hitelezők, a vételár felosztása alkalmával a hivatalból kinevezett gondnok ügyvéd Jámor Lajos által fognak képviseltetni.

Egyszersmind azok, a kik a lefoglalt ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetnek vélnék, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt — fentírt telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1875-dik évi május hó 21-dik napján tartott üléséből.

Roruzs József,

3—3. jegyző.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a felperes **Biederman Rozália** részére, alperes **Huszár Mihály és neje Gyulai Juliánna** 1100 aft. tőke és járuléai erejéig lefoglalt ingatlanok u. m. a debreczeni 1755 számú teleknyvjegyzőkönyvben a h. r. sz. alatt bejegyzett s 3300 aft. becsült mester-utczai 1174 sz. ház és 2 hold 1150 □ öl ondóli föld

folyó 1875-dik évi **Julius hó 21-dik**, szükség esetére **Augusztus hó 21-ik** napján délután 3 órakor, a telekkönyvi irodában, végrehajtó Kovács József által megtartandó árverésen el fognak adatni.

Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10%-a, vagyis 330 ft az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzzül leteendő.

2. Az ingatlanok az 1-ső árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-ik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatnak.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig a leütéstől számítva, 1, 3, és 5, hónap alatt az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentírt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az első részletbe tudatik.

4. Vevő a vett ingatlanoknak a leütés után 8 nap múlva birtokába és használatába lép; tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átírási kincstári díjat, és a vett ingatlanok után a leütéstől fogva eső mindennemű adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlan bármely érdekelte fél kérelmére a p. t. r. t. 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére utjabban kitűzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fognak adatni.

Egyszersmind azon jelzálogos hitelezők, kik nem a telekkönyvi hatóság székhelyén laknak, felhivatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén megbízottak rendelkeznek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentésük be, ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok ügyvéd Kovács József által fognak képviseltetni.

Azok pedig, a kik a lefoglalt ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesíthetnek vélnék, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt fentírt telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1875-dik évi Junius hó 11-dik napján tartott üléséből.

Szentpétery Sándor,

aljegyző.

1—3

Árverési hirdetés.

Alólrít bir. végrehajtó által közhírré tétetik, miszerint id **Veszpremi László** részére ifj. **Szendrei István** debreczni lakostól 250 ft. tőke és járuléai fedezetére 1875. márczius 1-én bíróság lefoglalt s 359 ft. 20 kr-ra becsült szijgyártói mtkvkből álló ingóságok a debreczeni k. tr. törvényszéknek 5 803 1 875. számú végzése folytán — Végrehajtást szenvedő Nagyvárad-utca 1875.

Junius 30 án, d. e. 9 órakor kezdetét vevendő nyilvános árverésen elfognak adatni.

Debreczen, 1875. junius 5.

Török Péter.

1—1. bir. végrehajtó